

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	R.A. Zakee	Datum	3 februari 2021
Doorkiesnummer	14 030	Kenmerk	8456366/20211901-RZ
E-mail	rob.zakee@utrecht.nl	Onderwerp	Spoorwachtershuisje Zonstraat 1
Bijlage(n)	-	Portefeuille	Erfgoed

Geachte leden van de raad,

Vorig jaar is een anonieme melding gedaan over twee vergunningplichtige wijzigingen aan het Spoorwachtershuisje aan de Zonstraat 1. Het betrof hier het plaatsen van zonnepanelen in het zicht en het wijzigen van de oorspronkelijke kleur van de gevel.

De zaak is in de lokale media aan de orde geweest en er is een petitie opgesteld met 2000 handtekeningen met steun voor de bewoonster. Met de bewoonster is digitaal met wethouder Klein gesproken tijdens een wijkspreekuur en ambtelijk is nader contact geweest. Door de fractie van D66 zijn naar aanleiding van deze casus [raadsvragen](#) gesteld. Deze raadsvragen gingen in op de procedure van de meldingen, de monumentale status van het pand mede in relatie tot de categorie 'Beschermd Stadsgezicht' en de relatie met het duurzaamheidsbeleid van de gemeente. Bij de beantwoording is aangegeven dat er door de gemeente, ook op basis van de gesprekken met de bewoonster en de omwonenden, opnieuw zorgvuldig naar de kwestie gekeken zal worden.

Wij zijn ambtelijk met de bewoonster en de omwonenden in gesprek gegaan over de geschiedenis van deze casus en de besluitvorming hierover. We hebben opnieuw gekeken naar de afwegingskaders en onderstaande conclusies getrokken.

Standpunt over de zonnepanelen: we verlenen een tijdelijke vergunning

In zijn algemeenheid moet worden opgemerkt dat het pand Zonstraat 1, een gemeentelijk monument gelegen binnen het rijksbeschermd stadsgezicht binnenstad, door de eigenaar in goede staat van onderhoud wordt gehouden.

De eigenaar is zich bewust van de cultuurhistorische waarde van het pand en heeft gemeend met het aanbrengen van zonnepanelen op een goede wijze invulling te geven aan klimaatdoelstellingen zonder het monument aan te tasten. Het schilderen van de gevel lijkt eerder voort te komen uit een wens een eenduidig gevelbeeld te realiseren passend bij het pand dan een 'modegril' om de gevel

Burgemeester en wethouders

Datum 3 februari 2021
Ons kenmerk 8456366/20211901-RZ

een kleur te geven. Naar aanleiding van een anonieme melding in 2020 is geconstateerd dat er zonder Omgevingsvergunning zonnepanelen op het pand zijn aangebracht. De zonnepanelen voldoen niet aan de richtlijnen die op dit moment gelden, namelijk dat deze niet zichtbaar mogen zijn vanaf de openbare weg. Echter, in de richtlijnen is opgenomen dat wij gemotiveerd van de richtlijnen mogen afwijken.

We zijn bovendien op dit moment zoals u weet bezig met een herziening van de richtlijnen, zoals eerder gemeld verwachten we deze in het eerste kwartaal van 2021 af te ronden. Daarbij is de landelijke 'Routekaart verduurzaming erfgoed' relevant, die als onderdeel van de klimaattafels is opgesteld. In deze routekaart is aangegeven dat de erfgoedsector in 2030 een CO2-reductie van 40% en in 2040 van 60% nastreeft. Hierbij wordt ook de recent vernieuwde advieslijn van de RCE over zonnepanelen bij rijksmonumenten meegewogen. In het kader van de gemeentelijke herziening kan het pand Zonstraat 1 als pilot worden meegenomen. Omdat op dit moment niet duidelijk is hoe zichtbaarheid vanaf de openbare weg - en dan met name buiten de historische binnenstad - een rol gaat spelen in de herziening, staan wij de zonnepanelen voorlopig toe met een tijdelijke Omgevingsvergunning. Hierbij is meegewogen dat de zonnepanelen over de bestaande dakbedekking zijn gelegd waardoor de ingreep omkeerbaar is zonder – materieel - verlies van monumentwaarde.

Als uit de herziening van de richtlijnen blijkt dat zonnepanelen op deze wijze aanbrengen op dit pand mogelijk is, dan kan de situatie worden gelegaliseerd. Als legalisatie niet mogelijk is op basis van die nieuwe richtlijn dienen na het verstrijken van de termijn van 5 jaar voor tijdelijke vergunning de zonnepanelen te worden verwijderd c.q. te worden aangepast.

Standpunt over beschildering gevel: aanpassing niet nodig

Over het schilderen van de gevel kan het volgende worden opgemerkt. Op foto's van o.a. Streetsmart (gemeentelijke ICT-dienst) is zichtbaar dat in 2007 nog sprake is van een ongeschilderde gevel (schoon metselwerk) en in 2009 een donker geschilderde gevel. Op een foto uit Het Utrechts Archief is te zien dat in 2013 de gevel opnieuw in een donkere kleur wordt geschilderd. In principe wordt het schilderen van gemetselde gevels bij monumenten niet toegestaan. Zeker bij gevels uit de 19e eeuw en ouder betekent het schilderen van een metselwerk gevel verlies van monumentwaarde omdat de uitstraling van het metselwerk teniet wordt gedaan (regelmatig bijzondere metselverbanden, bijzonder voegwerk, bijzondere steensoorten en -formaten). Bij deze gevel is geen sprake van hoge monumentwaarde. Op de archiefphoto's is te zien dat er al een aantal storende reparatiestukken in het metselwerk zitten. Het verwijderen van de verflaag zonder het onderliggende metselwerk aan te tasten is slechts mogelijk door gebruik van een speciale reinigingstechniek die zeer zorgvuldig moet worden toegepast. Dit zal hoge kosten met zich meebrengen. Het schilderen van de gevel is niet een dusdanige aantasting van de monumentwaarde dat het redelijk en verantwoord is om van de eigenaar te eisen om onder hoge kosten de situatie ongedaan te maken. Of de huidige kleurstelling grote afbreuk doet aan de monumentwaarde is daarom niet nader bekeken.

Burgemeester en wethouders

Datum 3 februari 2021
Ons kenmerk 8456366/20211901-RZ

Ook door het overschilderen in een andere dan de huidige kleur wordt het monument niet in zijn oorspronkelijke staat teruggebracht. Gezien het feit dat er breed maatschappelijk draagvlak in de omgeving is voor de huidige verschijningsvorm van dit monumentale pand kan hier niet worden gesproken van een exces. Daarom zullen wij geen actie ondernemen om de huidige kleur van de gevel te laten aanpassen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris,

de burgemeester,